

Beter fornuis geeft Ethiopische vrouw betere positie

De tijd die vrouwen in Ethiopië besparen door het gebruik van betere kooktoestellen, gebruiken ze om betaald werk te gaan doen. Het extra inkomen zorgt voor een gezonder dieet. Maar het betere fornuis heeft meer voordelen.

Dat ontdekte promovendus Kaleb Jada (Development Economics) die onderzoek deed naar de kooktoestellen. De traditionele open vuren waarop gekookt wordt op het Ethiopische platteland zijn inefficiënt en gevaarlijk. Ze verbruiken veel hout en biomassa en het vuur vervuult de lucht binnenshuis met als gevolg gezondheidsproblemen. Na een aanbeveling gebruiken veel Ethiopiërs verbeterde fornuizen. Jada onderzocht of dergelijke fornuizen ook bijdragen aan voedsel- en voedingsstoffen-zekerheid, hetgeen cruciaal is als het gaat om het verminderen van ondervoeding. De betere fornuizen verbruiken minder

Het verbeterde kooktoestel.
Foto GIZ Energy Coordination Office

brandstof waardoor er minder uitstoot is van broeikasgassen, wat leidt tot minder ontbossing. Tegelijkertijd dragen ze inderdaad bij aan een betere voedselzekerheid. Dat komt vooral doordat vrouwen – die van oudsher voor het eten zorgen – nu minder tijd kwijt zijn aan maaltijdbereiding, ontdekte Jada op basis van gegevens van 4338 huishoudens, verzameld tussen

2014 en 2018. ‘De nieuwe fornuizen verkorten de kooktijd en zijn energiezuiniger waardoor vrouwen minder vaak brandstof hoeven te halen’, zegt hij.

Tijd over

‘Vrouwen hebben nu tijd over en zijn daardoor meer geneigd betaald werk te gaan doen en een inkomen te verwerven’, legt Jada uit, hoewel hij aangeeft dat zijn onderzoek slechts een kleine steekproef betreft. ‘Zij besteden hun inkomen meer dan mannen aan het huishouden, hetgeen leidt tot betere voeding en voedselzekerheid.’ Er wordt gevarieerder gegeten en men eet meer producten met vitamine A. Dit betere dieet vermindert ondervoeding en kan niet-besmettelijke ziekten zoals diabetes, hartziekten, beroertes en kanker voorkomen. ss